

I2019/03474/E

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Beatrice Torgnyson Klemme
Beatrice.torgnyson@biogasost.se

Uppsala 2020-04-30

Remissvar gällande SOU 2019:63 Mer biogas! För ett hållbart Sverige

Biogas Öst är en storregional medlemsägd samverkansorganisation som verkar för biogasens utveckling och omställningen till förnybara alternativ i transportsektorn i Stockholm, Uppsala, Västmanland, Södermanland, Östergötland och Örebro län. Organisationen har ett fyrtiotal medlemmar bestående av en blandning av såväl offentlig som privat sektor samt forskningsaktörer. Biogas Öst har även initierat den storregionala samverkansplattformen BioDriv Öst där samverkan sker för utvecklingen av samtliga förnybara alternativ för att målet om en fossiloberoende fordonsflotta ska kunna nås i regionen. Det senaste året har BioDriv Öst bland annat utgjort ett kunskapsstöd och stöttat Upphandlingsmyndigheten i uppdateringen av deras hållbarhetskriterier för fordon. På motsvarande sätt har BioDriv Öst stöttat flera länsstyrelser i deras arbete med att ta fram regionala planer för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. Organisationen har ett stort nätverk och besitter en bred expertkompetens inom såväl biogas som de åtgärder som behövs för att 2030-målet för transportsektorn ska kunna nås.

Biogas Öst tackar för möjligheten att svara på denna remiss och har tagit del av rubricerat betänkande enligt Infrastrukturdepartementet remiss den 20 januari 2020.

SAMMANFATTNING

Utredningen är omfattande och den genomlyser biogasens roll i Sverige och EU på ett sakligt sätt. **Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker Biogasmarknadsutredningens förslag och bedömningar** och ser mycket positivt på att utredningen har tagit ett brett angreppssätt kring frågorna och utvecklat en ny form av styrmedel bestående av flera premier för olika typer av samhällsnyttor. Att vidareutveckla Sveriges styrmedelsmodeller till att ta hänsyn till ett bredare systemperspektiv som ersätter flera olika miljö- och samhällsnyttor är av stor vikt för att säkerställa problemlösning istället för problembytten i arbetet med att uppnå ett mer hållbart samhälle. Ett bredare angreppssätt vid utformandet av nya styrmedel innebär att vi effektivare bidrar till flera miljö- och samhällsmål på en och samma gång. Förhoppningsvis kan denna styrmedelsmodell vidareutvecklas framöver och tillämpas på fler områden för att på ett mer effektivt sätt bidra till exempelvis de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.

Vi ser mycket positivt på att rapporten lyfter fram den offentliga upphandlingen som ett kraftfullt verktyg för att 2030-målet för transportsektorn ska kunna nås. Offentliga aktörer behöver få mer stöd i sitt viktiga arbete med att gå före i omställningen vilket ofta är det som möjliggör näringslivets och allmänhetens omställning. Offentliga aktörer har även ett stort ansvar för samhällets krisberedskap och det civila försvaret inom ramen för Sveriges arbete med ett stärkt totalförsvaret. Insatser för en ökad inhemsk biogasproduktion har flera viktiga synergieffekter med arbetet med att stärka totalförsvaret. Dessa synergieffekter borde kunna lyftas fram betydligt mer i utredningen och inte minst användas i motiveringen av införandet av de stödpaket som föreslås.

Biogas Öst & BioDriv Öst anser att utredningens förslag behöver genomföras skyndsamt. De bör dock inte hanteras som ett enda samlat åtgärds paket utan istället implementeras parallellt och med lite olika tidplan. Vi anser även att utredningen har landat i en lämplig avvägning med mål och premier som komplement till fortsatt skattebefrielse, med regelbunden uppföljning i kontrollstationer om huruvida det leder mot det

nationella biogasmålet som utredningen har föreslagit, eller om justeringar behöver göras framgent för att säkerställa målpuffyllnad.

Om regering och riksdag genomför Biogasmarknadsutredningens förslag förbättras förutsättningar för produktion och användning av biogas i Sverige. Det skulle vara en stor vinst för klimatet och miljön men också en angelägen åtgärd för ökad försörjningstrygghet, fler arbetstillfällen och nya exportmöjligheter. Det skulle dessutom vara ett stort och viktigt kliv i riktning mot en resurseffektiv och cirkulär ekonomi. Den samhällsekonomiska nyttan skulle överstiga kostnaderna för styrmedlen.

BAKGRUND

Biogasen har en viktig roll att spela i målet om en fossilfri fordonssektor, och kan också spela en stor roll för sjöfartens och industrins möjligheter att ersätta nuvarande naturgasanvändning. Utredningen pekar på att det är fullt möjligt att på sikt, med rätt styrmedel, öka från dagens produktion på 1,0 TWh fordonsgas till 10 TWh. Det förutsätter enligt rapporten att staten går in med vissa stödåtgärder, så som:

Stödpaket I

Stödpaket I syftar till att stötta produktion och förädling av biogas från rötning. Eftersom detta redan är en spridd teknik i Sverige har de föreslagna premierna underbyggts med data och kunskap från existerande stöd, som klimatklivet, gödselgasstödet och biogasstödet.

- En gödselgaspremie på 40 öre/kWh biogas producerad från gödsel.
- En uppgraderingspremie på 20–30 öre/kWh för biogas som uppgraderas till fordonsgas.
- En förvätskningspremie på 10–15 öre/kWh för biogas som uppgraderas från gasform (CBG) till flytande form (LBG).

Stödpaket II

Det andra stödpaketet syftar till att bredda produktionen, förädlingen och användningen av förnybara gaser inom fler sektorer. För att öka användningen inom industrin och andra sektorer krävs att priset på biogas och andra förnybara gaser är konkurrenskraftigt med naturgaspriset. I syfte att stimulera en ökad produktion och förädling av förnybara gaser föreslår utredningen följande styrmedel:

- Finansiella verktyg som lån och garantier erbjuds till befintliga såväl som nya producenter av biogas och andra förnybara gaser. Detta i syfte att minska den företagsekonomiska risken och kapitalkostnader, vilket i sin tur påverkar den förväntade avkastningen.
- En premie för produktion och förädling av biogas och andra förnybara gaser med andra tekniker än rötning införs för att kunna nå produktionsmålet och bidra till de klimat- och energipolitiska målen. Premienivån föreslås sättas genom ett auktionsförfarande. Detta förslag behöver utvecklas vidare, men bör införas så snart det är möjligt.

Utredningen bedömer att kostnaderna för stödpaketet kommer att uppgå till ca 500 miljoner kronor under första året för att sedan stiga till ca 700 miljoner kronor under år två. Därefter föreslås nya anslag i statsbudgeten som kallas biogaspremier. Finansieringen efter år två är tänkt att övervägas i samband med den kontrollstation som då ska genomföras. För att finansiera högre kostnader åren efter kontrollstationen föreslår utredningen att regeringen överväger en marginellt ökad skatt på fossila bränslen, framför allt bensin och diesel.

Förutom ovanstående belyser utredningen även andra åtgärder, exempelvis:

- Reduktionsplikt även för naturgasanvändning i industri och sjöfart.
- Att biogas som blandas med naturgas får en betydelse i EU:s handel med utsläppsrätter (ETS). Gröngasprincipen har varit en mycket viktig drivkraft för den framgångsrika introduktionen av biogas och bör få tillämpas inom EU ETS.
- Förhindra export av gasfordon som får bidrag genom Bonus-Malus systemet.
- Biogasfordon ska finnas med i den statliga miljöbils-definitionen.
- Biogasen har en betydelse för försörjningstryggheten och Sveriges möjligheter att själva klara kriser och andra globala händelser av negativ karaktär.

BIOGAS ÖST & BIODRIV ÖSTS SYNTPUNKTER

Biogasmarknadsutredningens förslag bör genomföras skyndsamt

Biogasmarknadsutredningen har gjort ett gediget arbete som har utmynnat i ett väl genomarbetat betänkande och välavvägda förslag. Biogasmarknadsutredningens förslag bör genomföras skyndsamt för att öka produktion och användning av biogas och andra förnybara gaser i Sverige. Det är ett kostnadseffektivt och helt nödvändigt verktyg för att nå de svenska miljö- och klimatmålen. Vi vill även betona den betydande roll som biogasen kan spela i arbetet med ett stärkt totalförsvaret samt omställningen till en biobaserad cirkulär ekonomi och anser att synergieffekterna mellan utredningens förslag och totalförsvaret med fördel bör lyftas fram och tydliggöras i samband med införandet av de olika stödpaketen. Läs mer om detta längre fram.

Olika tidplan för olika förslag

Biogas Öst & BioDriv Öst vill understryka vikten av att *inte* hantera utredningens förslag som ett enda samlat åtgärds paket då detta kan få den önskade effekten att förlängningen av skattebefrielsen och införandet av premier försenas.

Utredningens förslag bör istället implementeras parallellt och med olika tidplan:

- Regeringen bör verka för ett snabbt godkännande av de statsstödsansökningar som har skickats till EU-kommissionen angående fortsatt skattebefrielse för biogas.
- Regeringen bör snarast initiera den process som ska resultera i beslut om ett nationellt mål för biogas enligt utredningens förslag.
- Stödpaket I bör införas 1 januari 2021 enligt utredningens förslag.
- Regeringen bör omgående ta initiativ till fortsatt utredning av hur stödpaket II ska utformas. Det arbetet bör *inte* skjutas på framtiden till kommande kontrollstation för stödpaket I.

Övriga förslag och bedömningar utgör också viktiga åtgärder som bör genomföras skyndsamt, men de är inte en förutsättning för att genomföra någon av ovannämnda punkter. Arbetet med övriga förslag och bedömningar bör därför löpa på parallellt med separat tidplan. En del av det arbetet ingår dessutom i andra processer som inte enbart rör biogas. Biogas Öst vill också understryka att det parallellt med implementeringen av utredningens förslag finns ett fortsatt stort behov av investeringsstöd för biogasåtgärder som exempelvis Klimatklivet.

Målbild

Utredningens förslag: Följande kvalitativa mål införs: *”Produktionen och användningen av biogas i Sverige ska på ett ändamålsenligt sätt bidra till att de av riksdagen beslutade energi- och klimatmålen uppnås samtidigt som den inhemska biogasproduktionens övriga samhällsnyttor tas tillvara.”*

Följande produktionsmål införs: *”Sverige ska 2030 producera 10 TWh biogas. Av dessa ska 7 TWh biogas produceras genom rötning och 3 TWh biogas och andra förnybara gaser produceras från andra tekniker.”*

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslaget. Ett nationellt mål för biogas är en mycket viktig åtgärd för att stimulera investeringar i mer biogas. Ett nationellt mål skapar trygghet och långsiktighet. För att det nationella målet ska få den avsedda effekten är det angeläget att målet beslutas av riksdagen, med så bred politisk uppslutning som möjligt. Det behöver även utses en ansvarig myndighet, råd eller liknande som följer upp och utvärderar om målet nås samt vid behov föreslår åtgärder för kostnadseffektiv måluppfyllnad. Det arbetet kopplas lämpligen till de kontrollstationer som utredningens föreslår för stödpaket I och II. I kontrollstationerna bör det också ingå att analysera lämplig målbild och höjda ambitioner för biogas efter 2030. Ett nationellt produktionsmål kan även med fördel kopplas till arbetet med ett stärkt totalförsvaret då inhemska biogasproduktion leder till en ökad försörjningstrygghet på såväl drivmedel som växtnäring, el och värme.

Förslag om ett nytt ekonomiskt styrmedel för biogas (stödpaket I)

Utredningens förslag:

- En gödselgaspremie på 40 öre/kWh biogas producerad från gödsel.
- En uppgraderingspremie på 20–30 öre/kWh för biogas som uppgraderas.

- En förvätskningspremie på 10–15 öre/kWh för biogas som uppgraderas från gasform (CBG) till flytande form (LBG).

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslagen och anser att premierna bör betraktas som en betalning för de samhällstjänster som biogasen bidrar med och korrigerar av ett nuvarande marknadsmisslyckande så att biogasens samhällsekonomiska värde tas tillvara. Premierna är även helt nödvändiga för att ta tillvara biogasens nyttor. Biogas Öst instämmer i utredningens bedömning att befintliga styrmedel inte i tillräcklig utsträckning säkerställer att de nyttor inhemsk biogasproduktion kan bidra med tas tillvara. Premienivåerna bör sättas så högt som stödutrymmet tillåter med fortsatt full skattebefrielse. Det är även bra om premierna inte låser biogasen till enbart ett användningsområde utan främjar biogasen flexibilitet och potential att användas inom flera olika sektorer. För att kunna utnyttja fördelarna med förvätskning bör förvätskningspremien beviljas med intyg eller certifikat så att det inte ställs krav på att rågasen förvätskas i den anläggning som den produceras även om det finns krav på att produktionen sker i Sverige. All befintlig LBG-produktion bör även omfattas av förvätskningspremien.

Förslag om ett nytt ekonomiskt styrmedel för biogas (stödpaket II)

Utredningens förslag: Erbjud finansiella verktyg såsom lån och garantier till befintliga såväl som nya producenter av biogas från rötning samt andra förnybara gaser. Detaljerna kring organisationsform samt utformning utreds vidare av regeringen.

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslaget och instämmer i utredningens motivering till förslaget. Regeringen bör skyndsamt ta initiativ till att konkretisera förslaget genom ytterligare utredning.

Utredningens förslag: En premie för produktion och förädling av förnybara gaser med andra tekniker än rötning införs. Detaljerna kring utformningen utreds vidare av regeringen. Detta inbegriper bl.a. att se över möjligheterna att tillämpa auktionsförfaranden.

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslaget och förordar att införa premien så snart som möjligt och vid behov genomföra justeringar i samband med kontrollstationer. Detta är viktigt för att inte förlora den unika kompetens som Sverige har byggt upp inom området förgasning. Premien är också avgörande för att nå det produktionsmål som utredningen föreslår till 2030.

Biogas Öst & BioDriv Östs förslag till komplettering av stödpaket II - En beredskapspremie bör utredas och införas kopplat till planeringen för ett stärkt totalförsvaret

Bakgrund – motivering¹

Med utgångspunkt i den förändrade säkerhetspolitiska situationen i Europa har Sverige en ny försvarspolitisk inriktning. Under 2016 har Försvarsmakten och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) tagit fram en planering för att utveckla och stärka totalförsvaret med målbilden år 2020.

Totalförsvarsplaneringen består av det civila försvaret respektive det militära försvaret. Det civila försvaret består av två delar. Att verka för att samhället blir mer motståndskraftigt vid olika former av kriser (naturkatastrofer, handelskrig, militära konflikter etc.) samt att se till att det militära försvaret kan få stöd av samhället för att säkerställa sin operativa förmåga vid höjd beredskap och ytterst vid krig. Försvarsmakten är helt beroende av att det övriga samhället fungerar för att kunna bedriva sin verksamhet.

Försvarsberedningens rapport *Motståndskraft²* tydliggör en lång rad förändringar som kommer att krävas av det civila samhället inom ramen för ett stärkt totalförsvaret. *Samhällsfunktioner som lyfts fram som extra viktiga för totalförsvaret är exempelvis tillgången till drivmedel, el och livsmedel.* Import av bl.a. livsmedel och olja säkras idag genom avtal med andra länder. Vid krig eller kris i Sverige eller i närområdet kommer konkurrensen om viktiga strategiska varor att hårdna. Det kommer därmed inte att vara en självklarhet att nödvändiga varor kan importeras i tillräcklig omfattning. Försvarsberedningen anser därmed att berörda aktörer behöver väga in

¹ Hela texten är ett direkt utdrag från Länsstyrelsernas regionala planer för infrastruktur i Stockholm, Uppsala, Västmanland, Södermanland samt i underlagsrapporten i Örebro län.

² Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021 – 2025, Försvarsdepartementet. Ds 2017:66.

totalförsvarets behov vid utvecklingen av nya energisystem och vid uppbyggandet av ny infrastruktur inom energiområdet. På så sätt kan en mer robust energiförsörjning skapas i förebyggande syfte.

Drivmedelsberedskap: Hela samhället och flera samhällsviktiga funktioner som transporter, livsmedelsproduktion och elförsörjning är beroende av en fungerande drivmedelsförsörjning. Drivmedelsförsörjningen är i sin tur beroende av el. Utan el stannar exempelvis pumpar vid drivmedelsstationer. Transportsektorn har en stor betydelse för att upprätthålla samhällets funktionalitet och samhällsviktiga verksamheter som sjukvården, räddningstjänsten, polisen m.fl. är helt beroende av transportinfrastruktur för att kunna genomföra sina uppgifter. En fungerande transportinfrastruktur är dessutom en förutsättning för att Försvarsmakten ska kunna genomföra sitt uppdrag och försvara Sverige.

Utifrån detta perspektiv lyfter Försvarsberedningen fram att aktörer med ansvar för samhällsviktig verksamhet behöver analysera sitt behov av drivmedel samt göra nödvändiga förberedelser för att säkra tillgången på drivmedel. Det finns idag inga formella krav på att dessa aktörer ska ha drivmedels- och bränsleförsörjningsplaner trots att tillgången på drivmedel ofta är kritisk för att kunna upprätthålla verksamheten. Försvarsberedningen anser dock att ett planeringskrav ska ställas på samhällsviktiga aktörer vars verksamhet är beroende av drivmedel.

Varje ansvarig aktör måste enligt Försvarsberedningen analysera vilka beroenden man har och säkerställa tillgången i kris för att kunna vidmakthålla den samhällsviktiga verksamheten. Den här typen av analys ska dessutom göras inom ramen för kommuner, regioners och statliga myndigheters risk- och sårbarhetsanalysarbete enligt lag (2006:544). Sveriges kommuner har ett ansvar för att bedriva sin verksamhet i såväl vardag som kris och de har generellt sett en viktig roll i samhällets krisberedskap - ju bättre kommunerna är på att hantera kriser, desto bättre blir hela samhället på att hantera kriser. Kommunerna äger och driver även egen samhällsviktig verksamhet. Exempel på en funktion som kommer att vara viktig vid höjd beredskap och krig enligt Försvarsberedningen är kollektivtrafiken. Trots detta är det inte självklart att frågor som rör krisberedskap och höjd beredskap får genomslag i arbetet med kollektivtrafikplanering.

Utifrån hur viktig drivmedelsförsörjningen är betonar Försvarsberedningen att det måste finnas ett förberett system för prioritering av drivmedel. Att utveckla alternativa drivmedel lyfts också fram som viktigt för att minska sårbarheter och lindra konsekvenser av uppkomna störningar. Inte minst drivmedel som kan produceras lokalt och av resurser som samhället har rådighet över kan få en strategisk betydelse för krisberedskapen. Diversifiering genom flera oberoende leverantörer/ tekniker/system kan också vara en metod för att öka försörjningstryggheten.

Specifika insatser för att stärka arbetet med att koppla ihop regional drivmedelsproduktion med krisberedskap är därmed av stor vikt. Detta kan exempelvis ske genom upprättandet av en drivmedelsnämnd på länsnivå samt upprättandet av så kallade beredskapskontrakt för samhällsomställning vilket har presenterats i en underlagsrapport från Naturvårdsverket³ som levererats till regeringen i början av 2019.

Livsmedelsberedskap: Att bygga upp livsmedelsberedskapen utgör också en central del av det civila försvaret. När det gäller livsmedelsberedskap är det vanligt att den låga och sjunkande självförsörjningsgraden av livsmedel lyfts fram som den kritiska faktorn. Forskning vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) visar dock att det snarare är självförsörjningsgraden av insatsmedel som diesel, handelsgödsel, växtskyddsmedel, utsäde och foder som är avgörande för livsmedelsproduktionen ur ett beredskapsperspektiv. Den största delen av lantbrukets insatsmedel är i dagsläget importerade. Det har gjort att livsmedelsproduktionen är beroende av en fungerande import och fungerande transporter, vilket gör produktionen mycket sårbar för samhällsstörningar. Ett fossilfritt jordbruk med ökad inhemsk tillverkning av insatsmedel skulle dramatiskt minska importberoendet och därmed öka motståndskraften vid störningar. Enligt forskningen vid SLU är därmed den bästa livsmedelsberedskapspolitiken för ett nytt civilt försvar att snabba på omställningen till ett fossilfritt lantbruk.⁴ De tekniska lösningarna för att ställa om till ett fossilfritt lantbruk finns redan idag men det produceras inte tillräckliga mängder av vare sig förnybara drivmedel eller exempelvis växtnäring för att kunna genomföra denna omställning.

Biogas Östs & BioDriv Östs förslag: Med utgångspunkt i ovanstående motivering, och ”vikten av att mer lokala-regionala samhällstekniska infrastrukturer i hög grad måste kunna stödja ett kretslopp för hållbar närproduktion och distribution av drivmedel till prioriterade verksamheter” (not 3), bör regeringen tillsätta en

³ Förslag till regeringen från myndigheter i samverkan. Underlag till den fördjupande utvärderingen av miljömålen 2019. (s.38-48).

⁴ Livsmedelsproduktion ur ett beredskapsperspektiv – Sårbarheter och lösningar för ökad resiliens. Eriksson, C. SLU (2018).

utredning för att ta fram ett förslag på en komplettering till stödpaket II som innebär en beredskapspremie för produktion/nyttjande av biogas (och certifierad biogödsel) samt andra hållbart inhemskt producerade drivmedel. Denna beredskapspremie skulle även initialt kunna införas i form av ett "beredskapskliv" likt Industriklivet och Klimatklivet för att påskynda och stärka samhällets krisberedskap. Premien kan utformas utifrån det nämnda förslaget till beredskapskontrakt för samhällsomställning (not 3). Det innebär att en extra beredskapspremie kan betalas ut till exempelvis biogasanläggningar som producerar biogas (som uppgraderas till fordonsgas) och certifierad biogödsel med kravet att det även skrivs ett kontrakt med en offentlig myndighet med ansvar för civil beredskap och/eller samhällsviktig verksamhet (statlig myndighet, kommun eller region) så att dessa anläggningar och deras produktion blir "krisplacerade" och står till samhällets förfogande i händelse av ett deklarerat krisläge. På samma sätt borde en beredskapspremie kunna utgå till exempelvis kollektivtrafikmyndigheter (och andra offentliga aktörer), lantbruk och samhällskritiska leverantörer inom transportsektorn som vill satsa på närproducerade och hållbara förnybara drivmedel och tillhörande fordon/arbetsmaskiner i ett krisberedskapsperspektiv. Utifrån denna modell så kan den svenska biogasproduktionen stärkas i synergi med uppbyggandet av ett stärkt civilt försvar.

Förslaget till beredskapskontrakt för samhällsomställning har utvecklats av Naturvårdsverket i samverkan med nio andra myndigheter och Naturvårdsverkets bedömning är att förslaget är positivt för miljön genom att en långsiktig tillgång och efterfrågan av lokalt och hållbart producerade drivmedel säkras. Att tillämpa ett totalförsvarsperspektiv vid införandet av biogasmarknadsutredningens förslag skulle eventuellt även kunna öppna upp nya möjligheter vad gäller finansiering av förslagen samt vilka direktiv som blir tillämpliga på EU-nivå.

"Kopplingen mellan stärkt samhällsberedskap och miljömålen kan öppna för nya möjligheter och effektivare samverkan, finansiering samt en bredare samhällsacceptans för systemlösningar. Ökad energi- och livsmedelssäkerhet bidrar starkt till arbetet för ett stärkt totalförsvar och ett tryggare samhälle (...) Utgångspunkten i förslaget är analysen att (1) Sverige ska bygga upp ett civilt försvar, 2) Offentliga verksamhetsutövare skall leva upp till de krav som ställs avseende energi- och livsmedelssäkerhet i lägen vid importstopp/starkt begränsad import av fossila råvaror samt 3) Sverige skall ställa om till ett fossilfritt samhälle" (not 3).

Biogasens skattebefrielse

Utredningens förslag: Biogasens befrielse från energi- och koldioxidskatt bör behållas även efter 2020. Regeringen bör så snart som möjligt ansöka om förlängning av nuvarande stadsstöds godkännande för en period av tio år.

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslaget och vill lyfta att det är viktigt att regeringen verkar för ett snabbt godkännande från EU-kommissionen. Skattebefrielsen är bland annat av stor vikt för omställningen av den tunga trafiken och möjligheten att nå 2030-målet för transportsektorn. Biogas Öst anser även att en skatt på biogas skulle innebära stora risker för vikande efterfrågan på biogas i alla sektorer, med ökad fossilbränsleanvändning som följd, samt i värsta fall nedmontering av den svenska biogassatsningen i transportsektorn.

Utredningens övriga förslag och bedömningar (kapitel 13)

För att uppnå ökad produktion och användning av biogas är det avgörande att Sverige, vid sidan om produktionspremierna, även fortsätter med och förstärker arbetet med efterfrågedrivande styrmedel för biogas och andra förnybara alternativ. Därför är det angeläget att skyndsamt genomföra de förslag och bedömningar som utredningen presenterar i kapitel 13. Arbetet med övriga förslag och bedömningar bör dock löpa på parallellt med separat tidplan. Det arbetet får inte bromsa förlängningen av skattebefrielsen eller införandet av stödpaket I och II.

- **Utredningens förslag:** Ett biogasregister och/eller system för ursprungsgarantier för gas bör inrättas. Det bör samordnas med den unionsdatabas för att spåra drivmedel som kommissionen ska utveckla. Systemet behöver kunna användas tillsammans med krav om uppfyllande av hållbarhetskriterier. Regeringen bör ge Energimyndigheten de uppdrag som är nödvändiga för att så ska ske.

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslaget

- **Utredningens förslag:** Regeringen bör se över Lagen (1994:1776) om skatt på energi så att naturgas beskattas utifrån dess energiinnehåll i stället för efter dess volym.
Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslaget

Utredningens förslag: Regeringen bör se över möjligheten att främja biogasanvändningen inom EU:s utsläppshandelssystem. Regeringen bör överväga om biogas som samdistribueras med naturgas ska kunna få emissionsfaktor noll inom utsläppshandeln genom avtal.

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslaget

Utredningens förslag: Den klimatpremie för miljölastbilar som regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2020 bör omfatta gasdrivna bussar och lastbilar.

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker förslaget

- **Utredningens bedömning:** Regeringen bör uppdraga åt länsstyrelserna att se över vilka möjligheter dessa har att stimulera en mer ändamålsenlig samordning mellan olika aktörer för att biogasens möjligheter att bidra till lokala eller regionala kretslopp ska kunna tas till vara på ett bättre sätt.
Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst tillstyrker bedömningen och vill lyfta vikten av att i ett sådant arbete ta tillvara och nyttja de befintliga regionala biogasnätverken som redan finns runt om i hela landet. I detta sammanhang vill vi även återigen hänvisa till förslaget till beredskapskontrakt för samhällsomställning (not 3) där länsstyrelserna har en viktig roll och funktion att fylla i just detta sammanhang.
- **Utredningens bedömning:** Utredningen ser positivt på att kommande krav på ökad insamling av bl.a. matavfall kan öka tillgång till substrat som kan rötas till biogas.
Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst instämmer i utredningens bedömning. Vi anser dock att nuvarande krav behöver skärpas ytterligare för att säkerställa en kraftigt ökad insamling av matavfall i närtid som även är en viktig del i omställningen till en mer biobaserad och cirkulär ekonomi. Kravet bör därför skyndsamt breddas till obligatorisk utsortering och insamling av matavfall. Biogas Öst ser även ett behov av att kraven om utsortering och insamling av matavfall kompletteras med ambitiösare mål för återvinning av både energi och näringsämnen.
- **Utredningens bedömning:** Det kan finnas skäl för regeringen att låta Energimarknadsinspektionen se över förutsättningarna för att öka mängden svenskproducerad biogas i gasnätet samt att se över gasnätregleringen på motsvarande sätt som har gjorts när det gäller elnäten.
Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst ser ingen anledning till att initiera något nytt uppdrag till Energimarknadsinspektionen utöver det uppdrag som myndigheten redan har. Arbetet med att öka mängden svenskproducerad biogas kan dock med fördel kopplas till arbetet med ett stärkt totalförsvår.
- **Utredningens bedömning:** Det kan finnas skäl att överväga möjligheterna att samla miljöprovningen av biogasanläggningarna till en eller ett par länsstyrelser. Därtill kan det finnas skäl att låta utarbeta en vägledning som är gemensam för de myndigheter som bedriver tillsyn över biogasanläggningar.
Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst instämmer i utredningens beskrivning av problembilden. Under 2013-2014 samlade Biogas Öst länsstyrelser i hela landet för att samverka kring liknande frågeställningar. Arbetet resulterade i tre olika rapporter⁵. Biogas Östs bedömning är att arbetet var mycket efterfrågat och uppskattat och att det fanns intresse för en fortsatt nationell samverkan och samordning inom detta område, ett arbete som det dock inte var möjligt eller rimligt för Biogas Öst att driva vidare. En mer enhetlig miljöprovning och tillsyn skulle åstadkomma en mer rättssäker och effektiv handläggning inom området.
- **Utredningens bedömning:** Regelverket avseende bonus-malus-systemet bör ändras för att motverka att fordon som fått klimatbonus exporteras. Vidare bör det beaktas att gasfordon fortsatt bör omfattas av definitionen av klimatbonusbil inom detta system.

⁵ Vägledning – Miljöprovning av biogasanläggningar (2013), Biogas Öst m.fl.

Tillståndsvillkor vid luftförekomster vid biogasanläggningar i Sverige, SGC Rapport 2014:298

Metanutsläpp från restgas vid uppgradering, SGC Rapport 2014:299

Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst instämmer i utredningens bedömning. Vi vill även lyfta att bonusen för gasfordon bör höjas för att kompensera för de, självklart mycket bra men dock kostnadsdrivande, nya regelsystem som har införts gällande regelbunden inspektion av gastankarna samt med hänsyn till den mycket viktiga funktion som gasfordon har att fylla i ett beredskapsperspektiv samt uppfyllandet av en så stor bredd av miljö- och samhällsmål.

- **Utredningens bedömning:** Regeringen bör uppdra åt Jordbruksverket att föreslå ett mål för användningen av biogödsel i det svenska jordbruket.
Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst instämmer i utredningens bedömning och föreslår att målet kompletteras med styrmedel som leder till att målet nås exempelvis krav på näringsåterförsl. Arbetet med att införa ett mål för användning av biogödsel i det svenska jordbruket kan med fördel kopplas till arbetet med ett stärkt totalförsvar och har även stor bäring på den nationella livsmedelsstrategin.
- **Utredningens bedömning:** I regeringens pågående arbete med att revidera den i dagligt tal s.k. miljöbilsförordningen är det av stor betydelse att gasfordon omfattas och att förordningen utformas på ett sådant sätt att de miljö- och klimatnyttor som uppkommer i alla delar av biogasens värdekedja beaktas. I likhet med ett antal myndigheter anser utredningen att det kan finnas skäl att reglera fler upphandlingskrav som ger stor klimatnytta i förordning eller genom myndighetsstyrning. Beroende på utformningen kan detta gynna efterfrågan på biogas.
Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst instämmer i utredningens bedömning. Den offentliga upphandlingen är en nyckel i omställningen och vikten av att offentliga aktörer går före i omställningen lyfts fram i en lång rad statliga utredningar. En ny miljöbilsförordning måste skyndsamt införas och kraven på statliga myndigheter och offentliga aktörer när det gäller exempelvis miljökrav i upphandling av fordon och transportintensiva tjänster bör öka. Se exempelvis vårt remissvar gällande det nya förslaget till miljöbilsförordning.
<https://www.biodrivost.se/Nyheter/post/biodriv-oest-remissvar-till-regeringen-angaende-uppdaterad-miljoebilsdefinition>
Vi vill återigen poängtera den starka koppling som ovanstående förslag kan fylla i uppbygganden av de offentliga aktörernas krisberedskap och arbetet med ett stärkt civilt försvar.
- **Utredningens bedömning:** Frågor om gaskraftens roll för den framtida balanseringen av kraftsystemet bör hanteras samlat tillsammans med övriga effektfrågor i något annat sammanhang.
Kommentar: Biogas Öst & BioDriv Öst instämmer i utredningens bedömning.

Med vänliga hälsningar,

Beatrice Torgnyson Klemme
VD, Biogas Öst & BioDriv Öst

Martin Ahrne
Vice VD, Biogas Öst & BioDriv Öst